

NATUURROUTES VAN NATUURMONUMENTEN

57| Kampina 2,5 of 6 km | Wandelroute

Inhoud | [Uitgestrekt, ongerept, vaak doodstil en altijd anders](#) | [Op weg](#) | [Kappen voor inheems bos](#) | [Aanwaai-bos](#) | [Heidezicht](#) | [Vennen, zand en kogels](#) | [Botanisch juweeltje](#) | [Vogelparadijs](#) | [Variatie](#) | [Een boom leeft twee keer](#) | [Gebiedsinformatie](#) | [Routebeschrijving](#) | [Colofon](#) | [Adressen](#) |

Uitgestrekt, ongerept, vaak doodstil en altijd anders

In het kort
Route
 Huisvennenroute
 rondwandeling
 aangegeven
 met witte
 paaltjes,
 lengte 6 km,
 duur 1,5 uur;
 Rolstoelnatuurpa
 rondrijroute
 voor mensen
 met een
 rolstoel of een
 kinderwagen,
 niet
 beschreven in
 deze folder
 maar wel
 aangegeven
 op de kaart,
 lengte 2,5 km,
 duur 3/4 uur
Startpunt
 informatiepaneel
 bij
 parkeerplaats
 De
 Huisvennen
 Beste seizoen
 alle
 seizoenen;
 opmerkelijk
 zijn de vele
 blauwe
 bosbessen in
 juli, de paarse
 heide in
 augustus en
 soms het
 doortrekken
 van

- witte-paaltjesroute (beschreven)
- zie beschrijving
- rolstoelpad
- parkeerplaats
- informatiepaneel
- vogelscherm

[kraanvogels in november en maart](#)
[Honden](#)

aangelijnd, om de grote grazers en wandelaars geen overlast te bezorgen

Invaliden

bij parkeerplaats De Huisvennen is een rolstoelpad

Opmerkingen

er lopen paarden en runderen los rond; aai en voer ze niet en houd afstand van 50 meter

Op weg

Vanaf de parkeerplaats loopt u de onverharde weg Huisvennen iets verder af en volgt u de witte palen door het klaphekje naar links. Let op: hinnikende en herkauwende werknemers Het klaphekje (1) en de rasters dienen ervoor om de grote grazers binnen het natuurgebied te houden. Natuurmonumenten laat het hele jaar IJslandse paarden en runderen in Kampina rondlopen. In het zomerhalfjaar (mei tot november) lopen er meer runderen dan in het winterhalfjaar. Het ras is een bekend Frans vleesras, namelijk Blonde d'Aquitane. Samen zorgen de grazers voor een natuurlijk evenwicht in het bos en op de heide: grassen en jonge boompjes krijgen geen kans om alles te overwoekeren en de heidebegroeiing kan zich goed ontwikkelen.

Kappen voor inheems bos

De begrazing zorgt ervoor dat het bos langzaam maar zeker natuurlijker wordt. Hier (2) en daar (16) versnelt Natuurmonumenten het proces door naaldbomen te kappen die van oorsprong niet in ons land voorkomen, zoals lariks en douglas. Zo ontstaat binnen afzienbare tijd een inheems bos met een gevarieerde samenstelling aan bomen, struiken en kruiden, dat in niets meer herinnert aan de bosaanplanten die hier vanaf 1900 zijn gedaan.

Aanwaai-bos

De Witte Bergen (3) is niet geheel met bos beplant. Tot zo'n twintig jaar geleden waren er hier en daar nog plekken met open stuifzand. Alhoewel er druk werd gespeeld en gerecreëerd raakten de kale zandhopen spontaan begroeid met zomereiken, ruwe berken en grove dennen. De grillig gevormde dennen die ontkiemd zijn uit aangewaaide zaadjes worden ook wel vliegdennen genoemd.

Heidezicht

Bij de bocht (4) heeft u een mooi uitzicht over de open vlakte. Honderden jaren geleden, toen meerdere schaapskuddes de woeste gronden van Kampina begraasden, was het waarschijnlijk één grote zee van heidestruiken en stroken zand. Onder het huidige regime met koeien en paarden is het een bijzonder structuurrijke heide met een sterke afwisseling van grassen, heideplanten, struiken en enkele bomen. In deze gevarieerde boomheide voelt een groot aantal dieren zich prima thuis, waaronder graafwesp, boomleeuwerik en levendbarende hagedis. Enkele dagen per jaar strijken hier zelfs kraanvogels neer, die de ruige en vaak doodstille vlakte uitkiezen om een tussenstop te maken op hun trektocht van en naar het zuiden.

Vennen, zand en kogels

De vennen van Kampina, zoals het Duikersven (5), liggen op de plekken waar de wind na de laatste IJstijd het dekzand tot op de leemlaag heeft weggeblazen. Op deze kleiachtige ondergrond blijft het regenwater staan, waardoor hier al eeuwen prachtige, kraakheldere vennen liggen. Aan de overkant van het Kogelvangervsv (6) en ziet u waar het uitgestoven zand terecht is gekomen: aan de noordzijde, waar nu de beboste Groene Bergen (7) liggen. In de 18e eeuw oefende de gendarmerie hier haar schietkunsten door over het ven in de zandheuvels te schieten, vandaar de naam Kogelvangervsv.

Botanisch juweeltje

Het Groothuisven (8) is een van de waardevolste vennen van Kampina. Hier is het water nog bijna net zo schoon als veertig jaar geleden, terwijl veel andere vennen door toestroom van meststoffen aanzienlijk zijn vervuild. In en rond het Groothuisven komen nog planten voor die elders zeldzaam zijn geworden, zoals beenbreek, veenpluis, klokjesgentiaan en veenbes.

Vogelparadijs

Let op: om bij het vogelrijke Ganzenvan (9) te komen, moet u bij de T-splitsing even van de route afwijken naar rechts. Bij het vogelscherm ligt een logboek waarin u kunt lezen welke vogels hier zoal gezien zijn. Dat varieert van een 'doodgewone' wilde eend tot zeldzaamheden als dodaars, lepelaar en zelfs zilverreiger. Veel vogels komen af op de Amerikaanse hondsvijjes die hier met duizenden in het ven rondzwemmen. Kijk ook eens aandachtig naar de takkenbossen waar het scherm van gemaakt is. In het zomerhalfjaar zitten er geregeld levendbarende hagedissen op die zich opwarmen in de zon.

Variatie

De route blijft afwisselend, met onder meer een prachtig uitzicht op de Kampinase Heide(10), een stuk bos (11) waar opvallend veel adelaarsvarens staan, het Meeuwenven (12) met vogelkijkscherm en vervolgens het Flesven (13). Het woord fles is net zoals het woord fleas of flaes afgeleid van het Franse woord Flache. Vennen die goede flache (leemlagen aan de oppervlakte) kregen de naam flachevennen, dat later is verbasterd tot flesven.

Een boom leeft twee keer

Vanuit het bos heeft u een fraai zicht over het Lelieven (14). Ook het bos zelf is het waard om even stil te houden. Dit deel (15) heeft al een behoorlijke mate van natuurlijkheid. Bomen van verschillende soorten en leeftijden staan hier kriskras door elkaar, terwijl op de bodem menig omgevallen boom ligt. Als dood hout maken ze een tweede leven door. Bij een boom die eerst tachtig jaar heeft gegroeid, duurt het zeker nog eens tachtig jaar voor hij volledig is verteerd. Al rottend biedt hij opnieuw voeding en beschutting aan de dieren en planten van het bos. Geen wonder dat Natuurmonumenten de dode bomen zo veel mogelijk laat liggen.

Gebiedsinformatie

Opvallend aan Kampina is de uitgestrektheid, de ongereptheid, de rust en vooral de variatie. Met name bij de Huisvennenroute krijgt u bij bijna elke bocht weer een compleet andere beleving. Het landschap wisselt voortdurend van dicht bos tot open heide en van kletsnatte vennen tot gortdroge stuifzandheuvelds. De afwisseling in vochtigheid en begroeiing brengt ook een grote variatie aan dieren met zich mee. Van bosuil tot kraanvogel en van heideblauwtje tot groene kikker voelen zich hier thuis. De natuurlijke rijkdom van dit gebied staat al lang bekend. Het was onder meer een favoriete plek van de heer Van Tienhoven. Deze (mede-)oprichter van Natuurmonumenten ligt inmiddels bij de Zandbergsvennen begraven en 'zijn' vereniging zet zich nog volledig in om Kampina zo adembenemend mooi te houden.

Routebeschrijving

Met het openbaar vervoer

is de Kampina moeilijk bereikbaar. Het beste kunt u naar NS-Station Boxtel reizen en daar een fiets huren. Vanaf het station is het ongeveer 7 km fietsen naar het startpunt. U volgt daarbij de geel-rode merktekens van de NS wandelroute Kampina. Waar de wandelroute een onverhard pad inslaat, volgt u de verharde weg Rond rechtdoor naar parkeerplaats De Huisvennen.

Met eigen vervoer is de Kampina te bereiken vanaf de Kapelweg (N624) tussen Oisterwijk en Boxtel.

Colofon

Tekst: Frits Vaandrager

Productie: Buro Kloeg, Bunnik

Adressen

VVV Boxtel

Markt 36
5281 AV Boxtel
tel. 0411-685443

VVV Oisterwijk

De Lind 57
5061 HT Oisterwijk
tel. 013-5282345

Stads-VVV Tilburg

Stadhuisplein 132
5038 TC Tilburg
tel. 0900-2020815

Fietsverhuur

NS-Station Boxtel
tel. 0411-685999

Bezoekerscentrum Oisterwijk

Van Tienhovenlaan 5

5062 SK Oisterwijk

tel. 013-5219209

dagelijks geopend van 10 tot 17 uur, met uitzondering van maandag

Vereniging Natuurmonumenten

Ledenservice tel. 035-6559911

